

Fant støtte hos Lauveng

Nina Strand

journalist i Tidsskrift for Norsk psykologforening

Lisbeth Andreassen

Nina Strand

journalist i Tidsskrift for Norsk psykologforening

Karl Braanaas

Da «Kari», 20 år, leste Arnhild Lauvengs første bok, kjente hun seg godt igjen. – Jeg ble helt «gira» da de sa hun skulle komme hit for å møte oss, sier hun. Som svært syk møtte «Kari» Arnhild Lauveng første gang da en ansatt leste for henne fra boken *I morgen var jeg alltid en løve*. – I stedet for å prate leste hun for meg, og det var mye bedre akkurat da. Jeg kjente meg igjen i det hun skrev, og fikk lyst til å lese mer. Det gjorde jeg senere, forteller hun. – Både moren min og søsteren min har lest boka.

I dag bor «Kari» på Hvalstadåsen, en spesialpost for unge med psykose eller stemningslidelser (se intervjuet med Lauveng). Hun er deltids elev på en videregående skole, og regner med å være ferdig med skolen til våren. Dette er en energisk jente med kvikke, blå øyne og gjennomtenkte synspunkter – ikke minst om verdien av å være åpen med sin psykiske lidelse.

– Jeg har gått i en klasse hele skoleåret, men først mot slutten torde klassekameratene mine å stille meg spørsmål om sykdommen.

– Så du valgte å være åpen?

– Ja. Jeg tror en taper mer på at folk sitter med merkelige tanker om psykisk sykdom. Jeg synes det er viktig å ikke ta sykdommen og seg selv for høytidelig, og kan godt tulle litt med det, sier hun.

Fagfolk ikke alltid best

– En sykepleier leste for deg fra Lauvengs bok. Hva var det hun leste om?

– Det var episoden med tekoppene, sier «Kari». I det kapittelet forteller Lauveng om da hun skulle på et kort besøk hos moren, i følge med to ansatte fra avdelingen hun var innlagt på. Sykehuset hadde rådet moren til å bruke papptallerkener og rydde bort knuselige ting og spisse gjenstander. Stikk imot rådene dekket moren med sitt fineste porselen. Arnhild forsto at moren fortsatt så henne som den hun var: datteren hennes, som var så glad i vakre ting.

– Hva var det du kjente deg igjen i?

– At fagfolk ikke alltid er de beste å ha rundt seg når en er syk. Andre vil ofte ha en annen måte å tenke på. Når en er innlagt over lengre tid, slik jeg har opplevd, har en mye og nær kontakt med miljøpersonalet. Det er viktig at de er gode personer.

Håpet om å bli noe

– Historien om tekoppene fikk meg til å se hvor viktig familien min har vært og er, sier hun. Og boka til Lauveng ga meg håp om at det går an å bli frisk, selv når en er så syk som hun var. Det store marerittet for meg har vært å ende opp som sosialklient. Jeg drømmer ikke bare om å mestre

sykdommen min, men om å få til noe, ta utdannelse, få meg jobb og stifte familie. Lauveng viser at hun ikke bare ble frisk, men også at hun ble noe, hun ble psykolog. Det betydde mye for meg.

– *Hva er viktig for deg i møtet med personalet?*

– At de viser omsorg og bryr seg. Men også evnen til å få meg til å forandre tankegangen min ved å si fornuftige ting, gjerne også ting som i utgangspunktet er provoserende. Samtaler med en av dem som har helgevakter her, får meg til å tenke og hjelper meg til å oppdage sammenheng og logikk der jeg ikke har sett det selv.

Husker gode øyeblikk

SER FREMOVER: Jeg drømmer om et vanlig liv, med jobb og familie, sier «Kari».

Det å bli respektert som et medmenneske er viktig for «Kari». – *Jeg er ikke sykdommen min. Det er vondt å bli omtalt som «pasienten».* Jeg har et navn, sier hun. – Tidligere har jeg opplevd at personalet snakker om meg mens jeg er til stede, som om jeg ikke var der.

– *Hva var det særlig du ville si til Lauveng?*

– Jeg ville gjerne fortelle henne om dette at sykepleieren leste for meg fra boka hennes. Både for at Lauveng skulle høre det, men kanskje aller mest fordi hun som leste for meg, var til stede på dette møtet. Hun hadde kommet hit sammen med pasienter fra den posten jeg var innlagt på den gangen. Jeg ønsket at denne pleieren skulle få vite hva det hun gjorde hadde betydning for meg. Det er mye som er borte fra tiden da jeg var mest syk. Men det som virkelig betyr noe, husker jeg, og denne opplevelsen vil jeg aldri glemme.